

Boekenbeurs 2004

15:00 uur De dief met duizend gezichten

Themis

Bart Van Lierde is jullie gids doorheen de drijvende stad Venetië. Hij vertelt over het magische avontuur dat de 14-jarige Lena Poppe er beleefde en nodigt een vermaarde professor uit, gespecialiseerd in het genus Lapidum Devoratorum, ook wel het geslacht der Steen vreters genoemd. (1.1+)
(Standaard Uitgeverij)

Toespraak over de Lapidum Devorator,
gebracht door acteur Hans Van Cauwenberghe
op 3 november, 15u, tijdens de lezing van Bart Van Lierde..

De acteur speelt een professor, hij mag er totaal gestoord uitzien: pruik, bril, een tik (b.v. krabt de hele tijd aan zijn gat), een vreemde manier van praten... Misschien is het leuk als de uiteenzetting escaleert: van grappig-onderhoudend, naar schrijnend-gênant.

Dames en heren, lieve kindertjes, ik ben dokter professor van Flauwenberghe, een naam waarmee ik op school vaak gepest ben. Maar dat is een ander verhaal. Er is mij gevraagd om een didactische uiteenzetting te houden over de Lapidum Devorator, in de volksmond: de steenvreter. Nu, het meest interessante aspect van het beest is zijn stront. Dat klinkt misschien een beetje raar, maar het is wel zo. Ik heb tot hiertoe al twintig jaar van mijn leven gewijd aan het ontleden van de stront van de steenvreter en ik blijf het een boeiende materie vinden. Het is natuurlijk wel werk waar een geurtje aanhangt. Ik heb ooit eens bijna een vriendin gehad, ik was erg verliefd op haar en zij was ook bijna verliefd op mij. Maar omdat de geur van de stront aan mijn handen bleef kleven en er zelfs met de beste zeep niet af te krijgen was, heeft ze mij laten staan voor iemand anders, die stinkende rijk bleek te zijn. Maar ja, dat is een ander verhaal.

De stront van de steenvreter is een zeer boeiend onderwerp. De stront is namelijk multifunctioneel. Dat is natuurlijk een moeilijk woord. Multifunctioneel wil zeggen dat het meerdere functies heeft.

1- Ten eerste: wanneer een beest een nest wil bouwen, dan vreet het eerst zoveel mogelijk stenen, daarna begint het te schijten. Nu, ik kan jullie wel vertellen, dat is geen klein konijnen keuteltje dat daar uitkomt. Ook geen stevige hondendrol of koeienvlaai, nee, het is een gigantische grijze brij die pruttelende en sputterend uit het achterwerk van het beest komt gespoten. Het beest rolt zich in zijn eigen stront en wacht tot die stront opgedroogd is. Het is dus geen gewone stront, het is een soort van sneldrogend cement. Wanneer het omhulsel droog is, kruipt het beest eruit en heeft zo een nest.

Het is misschien een beetje raar dat een beest in zijn eigen stront slaapt, maar het is wel effectief. De stront stinkt zo erg, dat er geen enkel dier zich in de buurt van het nest waagt. Denkend aan het motto: van een steenvreter kunnen wij nog veel leren – heb ik het zelf uitgeprobeerd. Ik heb een badkuip genomen en heb daar een paar maanden lang mijn ontlasting in gedaan. Daarna ben ik in dat bad gaan zitten en heb me erin ondergedompeld. Daarna ben ik onder een sneldrogende lamp in het labo gaan liggen. Er is niemand van de medewerkers die naar mij is toegekomen toen ik daar lag. Dus het werkt, het stoot andere mensen af. En het werkt nog lang na, want er is nog altijd niemand van het labo die met mij wil praten, en ik ben erg eenzaam. Maar ja, dat is een ander verhaal.

2- Ten tweede: de steenvreter maakt niet alleen een nest van zijn stront, maar hij gebruikt het ook om zijn kindjes mee te beschermen. Elk jaar legt de steenvreter een ei en hij rolt dat ei in zijn stront, zodat er een harde stinkende laag rond komt te zitten. Zo hoeft hij het ei niet te bewaken, erg ingenieus. Om de proef op de som te nemen, heb ik een klas met kinderen in het labo uitgenodigd en heb gevraagd wie er in die klas het meest werd geplaagd. Dat bleek zo'n mager jongetje met een bril te zijn. Ik heb dat jongetje meegenomen naar de kamer waar die badkuip stond en in de stront ondergedompeld. Daarna heb ik hem onder een sneldrogende lamp gelegd – ik heb dat joch wel moeten vastbinden, want hij wilde niet meewerken. Vervolgens heb ik hem tussen zijn klasgenootjes op de grond gelegd en wat bleek nu: in plaats dat ze hem plaagden, deinsden ze allemaal achteruit. Is dat niet merkwaardig? Juist op het ogenblik dat hij vastgebonden in een cocon van opgedroogde stront vastzat, deden ze hem

niets. Het is verdomme een geniale remedie tegen pesten op school! Ik kan het niet genoeg herhalen: van een steenvreter kunnen wij mensen nog veel leren. Daarna ben ik wel door de politie ondervraagd en heb ik een jaar vastgezeten in de gevangenis. De medege-detineerde gaven me de bijnaam de strontvreter, in plaats van de steenvreter. Maar ja, dat is een ander verhaal.

3 - Ten derde: de stront heeft een helende functie. Wij, domme mensen, hebben ziekenhuizen, dokters, verpleegsters en operatietafels – de steenvreter heeft dat allemaal niet nodig. Kijk, het beest vermaalt stenen met zijn tanden tot kleine brokjes en slikt die dan in. Maar, die brokjes hebben soms scherpe kantjes, zodat de darmen van de steenvreter openscheuren en beginnen te bloeden. Wat doet het beest nu? Na de maaltijd begint het te kakken en slurpt een gedeelte van zijn eigen stront op. De brij kleeft tegen de geschonden darmwand, droogt daar op en hopla, alle wonden zijn gedicht. Geloof me: wij mensen kunnen veel leren van de steenvreter. Ik heb deze heekundige techniek op mezelf uitgetest. Eerst heb ik een wijnglas stukgegooid en ik heb de glassplinters opgegeten. Mijn tong en keel begonnen te bloeden, ik had pijn in mijn slokdarm en in mijn maag. Ik was dus helemaal klaar om de proef te doen. Vervolgens heb ik gewacht tot het beest begon te schijten en de grijze stront in een kommetje opgevangen. Ik geef toe, het was niet makkelijk om dat stinkende soepje naar binnen te werken. Maar het hielp, afijn, het hielp te goed. Mijn tong verharde, ik kreeg mijn mond niet meer open, mijn maag voelde aan als een baksteen. Mijn medewerkers hebben een ambulance moeten bellen en zo kwam ik in het ziekenhuis terecht. Daar hebben ze mij met een drillboor opgelegd en alle verharde stront er terug uitgehaald. Daarna hebben ze me nog een jaar in observatie gehouden in een gesloten afdeling, maar dat is een ander verhaal.

4 - Nu is er nog één functie van de stront die ik niet heb besproken. Wanneer de steenvreter wordt aangevallen, dan draait hij zijn aanvaller zijn poepke toe. Merkwaardig, niet? Wel, het is een tactiek waar wij mensen nog veel van kunnen leren. Wanneer de aanvaller hem op een meter is genaderd, spuit hij een straal stront in de ogen van de tegenstander. De stront stinkt niet alleen, ze verblindt ook en ze droogt snel op. Heel effectief. Ik ben nog op zoek naar mensen of kinderen, die zich kandidaat willen stellen om deze tactiek uit te proberen. Ik zal straks een lijst bij de deur leggen waarop u kunt inschrijven. Ik raad de ouders aan hun kinderen aan te moedigen. De wetenschap is onze toekomst, denk daar aan. En laten we nu even samen zeggen: ‘van de steenvreter kunnen wij nog veel leren.’ Daar gaan we: ‘van de steenvreter kunnen wij nog veel leren.’ Dat klonk niet erg overtuigend, nog een keer (of alleen de papa’s, of alleen de linkerkant van de zaal...): ‘van de steenvreter kunnen wij veel leren.’ ... (stoppen net voor het publiek enthousiast wordt en begint mee te werken.)

Goed zo. Tot slot wil ik u vragen om niet te applaudisseren wanneer ik zo dadelijk de lezing afsluit, maar te doen wat de steenvreter in dit geval zou doen, en dat is: een scheet laten. Dan sluit ik nú de lezing af: één twee drie... (het blijft stil, op een overtuigende scheet van Hans na – eventueel simuleren met een scheetzakje uit fopwinkel). Dat is nu het lot van de wetenschap: eigenzinnig gaat die zijn eenzame weg.

Bart Van Lierde neemt het woord: ‘Professor dokter van Flauwenberghe, bedankt voor deze didactische uiteenzetting over het genus *Lapidum Devoratorum*. Dames en heren, beste kinderen, ik heb gezien dat een aantal onder jullie de neus hebben opgehaald tijdens de uiteenzetting. Ik had zelf ook gehoopt dat de professor andere zaken van de steenvreter zou belichten. Maar geef hem alsjeblieft toch een groot en daverend applaus.